

[K] DE VERLOREN SCHADUW VAN JEF NEVE

In september 2007 vond in Brugge en Gent de tweede Flemish Jazz Meeting plaats, een drie dagen durend evenement waarop de Vlaamse jazzsector zich presenteert aan een buitenlands publiek van journalisten en concertorganisatoren. Een publiek van professionals dus, mensen voor wie jazz dagelijks kost is. Zij kregen een rijk en gevarieerd menu met mooie concerten van onderen anderen Ben Sluijs, Flat Earth Society, Mâak's Spirit en Moker. Het ging om korte flitsconcerten, hooguit twintig tot dertig minuten. In de fraaie theaterzaal van Vooruit in Gent stond ook Jef Neve met zijn trio in de schijnwerpers, de wonderboy van de Belgische jazz. Hij bracht er een voorproefje van zijn cd *Soul in a Picture* en eindigde met *Sehnsucht*, een hulde aan Franz Schubert die drijft op de voortdurende herhaling van een eenvoudig melodisch fragment. Je neuriet het mee, zelfs al heb je het nog nooit gehoord. Dat deden ook de internationale professionals in de zaal, maar helaas niet omdat ze gefascineerd waren. Nee, ze konden een geeuw van verveling nauwelijks onderdrukken.

Wat was hier aan de hand? Waarom kon de lieveling van vooral het Vlaamse jazzpubliek dit internationale gezelschap niet bekoren? Of had Jef gewoon een

slechte dag, was dit slechts een accident de parcours in een verder foutloos klimmende carrière?

Ja, een slechte dag misschien. De pers is immers bijna over de hele lijn erg positief over Jef Neve, zeker in Vlaanderen, maar ook in Wallonië, Nederland en verder. Naar aanleiding van de release van zijn derde cd *Nobody Is Illegal* schreef *Het Nederlands Dagblad* enthousiast: "De enige vraag die na beluistering van Neves muziek overblijft, is hoeveel schoonheid een mens in een uur verdragen kan." Die pluim kwam weliswaar niet van een toonaangevend jazzcommentator, maar het compliment kon wel tellen, zeker omdat een steeds verder groeiend publiek gelijkaardige vreugdekreten slaakt. Zij hebben het gevoel: Neve maakt je blij, hij heeft dat stukje magie in zich dat een glimlach op ieders gelaat tovert. Een concert van zijn trio is altijd een opgewekt schouwspel. Het lijkt alsof Neve altijd goedlachs is, ondanks zijn soms sepiakleurige muziek vol melancholie en geacteerde Weltschmerz. En Neve is ook een heel bescheiden kerel, zeker geen omhooggevallen ego. Hij is een gouden combinatie van voldoende talent en een ontwapenende présence.

Zijn trio met bassist Piet Verbist en drummer Teun Verbruggen is lang niet zijn enige project, maar het is wel de rode draad in zijn jazzcarrière. Die kwam goed van de grond in 2003 met de cd *Blue Saga*, waarbij op de helft van de nummers nog drummer Lieven Venken speelt. Venken verhuisde nadien naar New York en Verbruggen werd de vaste drummer. Een jaar later maakte het trio de cd *It's Gone* die zorgde voor de echte doorbraak. De meeste commentaren lieten wel verstaan dat het Jef Neve Trio soms verdacht veel aan het trio van de Amerikaan Brad Mehldau deed denken, maar de recensies waren bijna over de hele lijn zeer lovend. Op de website www.kwadratuur.be vatte Koen Van Meel het gevoel treffend samen: "De manier waarop de drie muzikanten [...] subtiele tempoveranderingen binnensmokkelen [...] moet de genadeslag geven voor wie op dat moment nog niet gevallen is voor *It's Gone*, een cd die het allemaal heeft: groots en frivool, gedoseerd en met klasse."

De concerten van het trio deden daarna de rest en maakten van Neve een lokaal fenomeen. Het duurde niet lang of de pianist werd uitgeroepen tot Kroonprins van de Belgische Jazz en even later stond Universal Music klaar met een contract.

Jef Neve (°1977), Foto Jos L. Knaepen.

Niet dat Universal echt investeerde. Het trio had al een derde cd ingeblikt. Universal bracht die gewoon op de markt onder de titel *Nobody Is Illegal*. Ook nu bleven de commentaren meestal lovend. En dankzij goed geplaatste concerten (onder meer in de Brusselse AB-club) werd Neve ook buiten het jazzmilieu langzaam een begrip. En hij wordt nog steeds populairder, zeker sinds hij op Klara een radioprogramma maakt met veel gezellig gekeuvel rond zijn piano.

De commentaren op de vierde trio-cd *Soul in a Picture* signaleerden echter bijna allemaal een artistieke flauwte. Misschien kwam dat onder meer omdat het gros van het repertoire al een tijdje bekend was van de vele concerten. Maar je merkt ook dat velen zich wat bekocht voelen door stilaan te veel lifestyle en te weinig muzikale inspiratie. Veel geneurie, maar ook veel gegeeuw, net wat de internationale professionals op de Flemish Jazz Meeting voelden. Niemand twijfelt echt aan Neves talent en aan zijn charmes als performer. Maar er ontstaat steeds meer twijfel over de blijvende diepgang van zijn verhaal.

Alles wel beschouwd is dat geen wonder. Neve is in de schijnwerpers geduwd zoals dat normaal alleen in de pop- en rockwereld gebeurt. Daar ben

je van de ene dag op de andere een huizenhoge hype en een half jaar later ben je vaak alweer vergeten. Op een bepaald moment leek Neve net zo'n hype te worden, ook bij popliefhebbers. Maar zijn traject bij Universal Music is revelerend. Zoals alle grote platenmaatschappijen werkt Universal met strikte releasedatums en goed geplande promotiecampagnes om in het beste geval drie maanden verkoopssucces te oogsten. Dat draaide bij Neve een beetje anders uit: zowel *Nobody Is Illegal* als *Soul in a Picture* haalden een redelijk goede verkoop, maar nooit een opvallende piek. De mensen van Universal werden daar wat moedeloos van, want de hype rond Neve werd niet omgezet in een evenredig kassucces. En dat komt wellicht omdat de kopers uiteindelijk toch typische jazzliefhebbers zijn, met een onvoorspelbaar consumptiepatroon, vaak gebaseerd op concertbezoek of lectuur van gespecialiseerde publicaties.

Voor een jazzmuzikant is dertig jaar ook veel te vroeg om te oogsten. Goede jazz is geen Red Bull maar eerder een Brunello. Jazz moet jarenlang rijpen, de beste jazzmuzikanten van vandaag hebben daar ruim hun tijd voor genomen. Daarvoor zochten ze schaduw of halfschaduw op om ten vroegste rond hun veertigste aan oogsten te denken. Maar het lijkt

erop dat een terugkeer naar de schaduw voor Neve niet echt een optie is.

DIDIER WIJNANTS

Zie www.jefneve.be.

JEF NEVE TRIO, *Soul in a Picture*, Universal, 2008.

JEF NEVE TRIO, *Nobody Is Illegal*, Universal, 2006.

JEF NEVE TRIO, *It's Gone*, vzw Contour, 2004.

JEF NEVE TRIO, *Blue Saga*, vzw Contour, 2003.
